

2025-2026

: 22 2026

:

: 012

: 135

(6)

(μ)

1. μ μ

3. μ .

4. μ μ .

5. μ μ .

6. μ μ μ μ
μ . , μ μ μ μ
μ μ . . , μ

7. .

1 ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ԸՍԲՈՆՈՒՄ ԵՒ ԼԵԶՈՒԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (30 նիշ)

Ուշադրութեամբ կարդացեք հետևեալ հատուածը եւ պատասխանեցեք հարցումներուն:

<< ՄՈԳԱԿԱՆ ՀԱՅԵԼԻՆԵՐ >>

Սեդրակ կանգ առաւ փողոցին ծայրը: Նոյն զանգին ծանօթ ձայնը կը թրթռար ականջներուն մէջ: Ռչ, զգայախաբուրթիւն չէր ինչ որ կը լսէր, ոչ ալ յիշողութեանց խօսուն արծագանգը: Դարոցը դիմացն էր, տասնեակ մը մեթր անդին ու զանգակը կ'օրօրուէր բակը շրջապատող աջ պատին վրայ: Ան նստեցաւ եղած տեղը, առանց քայլ մը եւս յառաջանալու: Ապահով էր դիրքը իբրեւ թաքստոց եւ իբրեւ դիտարան: Ինք կրնար աշակերտներու շարժումներուն հետեւիլ զբօսանքի պահուն եւ մնալ աննշմար:

Խաղացող տղոց պոռչտուքն ու աղմուկը, զանգի դողանջին պէս, իրեն կը հասներ խեղդուած եւ ընդհատ ալիքներով: Դեռ երէկ այդ եռուզեռին մէջ, այդ ալեյոյզ ծովուն մէկ մասնիկը, հիմա դուրս նետուած խլեակ մըն էր ինք, որ իրաւունքն ու համարձակութիւնը իսկ չունի անոր ափունքին մօտենալու: Ներկի ստուկը եւ ներկերուն չափ թանձր ու տղմուտ կեանքը եկած տեղաւորուած էին իրենց միջեւ:

Չանգակը հնչեց կրկին, աշակերտները խռնուեցան սանդուղին առջեւ եւ յետոյ վեր վազեցին: Սեդրակ տեսաւ թէ ինչպէս անոնցմէ մէկը խելառ ոստումներ կատարեց եւ իր անցքին վրայ տապալեց մէկ-երկու հոգի: Օսնիկն է անպայման, բնաւ չէ փոխուէր,- մտածեց ներկարարը ու ժպտեցաւ: Քիչ ետք բակը պարպուեցաւ դասարաններու դռները փակուեցան իրարու ետեւէ եւ փոթորկուն ձայներու հեռաւոր որոտը լռեց մէկ անգամէն, կախարդանքի մը ուժով կարծես:

Սոսկալիօրէն միևսակ ու տխուր զգաց ինքզինք: Միևսակ, քուած ու հալածական: Բոլոր ընկերները հոն էին քիչ մը անդին, քով-քովի միեւնոյն յարկի տակ: Չարուհին ալ անոնց մէջ էր: Ինք միայն պիտի մնար դուրսը ու սլքտար փողոցէ- փողոց: Աչքերուն դէմ արծանացաւ իր անձը կենդանի ու վառ գոյներով եւ զարմանքով հաստատեց, որ

այդ անձը կը ներկայանար աղքատ տղու մը կերպարանքին տակ, ցնցոտիներ հագած, տոպրակ մը ուսին, դասարանի մը կիսաբաց դուռին առջեւ, տրտմալի նայուածքը ներսի աշակերտներուն յառած: Անդրադարձաւ իսկոյն, որ ականայ ոգեկոչեր էր իրենց դպրոցի սրահին մէջ կախուած նշանաւոր այն նկարը, որուն եղերական խորհուրդին նոր կը թափանցէր, իր իսկ ճակատագրին օրինակով: Նկարի տղուն եւ իր միակ տարբերութիւնը անոր մէջ էր, որ ան մախաղ մը կը կրէր ուսին, իսկ ինք՝ ներկատուփ մը: Բայց երկուքն ալ անհաս կարօտով ստիպուած էին ուսումնարանի դրան մօտենալ եւ գողունի նայիլ անկէ ներս:

<<ՄՈԳԱԿԱՆ ՀԱՅԵԼԻՆԵՐ>> /հատուած/ Մուշեղ Իշխան

Ա- Առաջին երկու պարբերութիւնները կարդալով գրեցէք թէ հերոսը Սեդրակ ու՞ր կը գտնուի եւ ի՞նչ իրականութեան ականատես կ'ըլլայ: Ինչպիսի՞ հոգեվիճակի մէջ է ան: Ձեր պատասխանը հաստատող երկու խօսք հատուածէն գտէք եւ գրեցէք: / 5 նիշ/

Բ- Սեդրակին կեանքին կացութիւնը կ'արտօնէ՞ իր դպրոց յաճախելը: Ձեր պատասխանը հաստատող երկու (2) նախադասութիւններ գտէք եւ գրեցէք հատուածէն: / 5 նիշ/

Գ- <<Սոսկալիօրէն միևնա՛կ եւ տխուր զգաց ինքզինք>> կը գրէ հեղինակը չորրորդ պարբերութեան սկիզբը: Ինչու՞: Բացատրեցէք ձեր խօսքը: Ապա ըսէք թէ իր դպրոցին պատին եղած տղուն նկարին միջեւ ի՞նչ սմանութիւն գտած է: (40 բառի շուրջ)/ 8 նիշ/

Դ- Հետեւեալ նախադասութիւններուն մէջ ընդգծուած բառերու տեղ դրէք նոյն իմաստը ունեցող այլ բառեր: / 3 նիշ/

- Նոյն զանգին ծանօթ ձայնը կը թրթռալը ականջներուն մէջ:
- Աշակերտները խռնուեցան սանդուղին առջեւ եւ յետոյ վեր վազեցին:
- Աչքերուն դէմ արձանացաւ իր անձը կենդանի ու վառ գոյներով:

Ե- Ընտրեցէք ճիշդ բառը եւ դրէք յարմար նախադասութեան մէջ: / 9 նիշ/

Բանաստեղծութեան, պատգամը, կիսկատար, արժէքներուն, հարցադրում, Ձգտումներուն, արհեստագիտութիւնը, սրամիտ, հաղորդական.

Պարոյր Սեւակի Պատգամը

Ի՞նչ կ'արժեն (1)_____ ,մեքենաները. . . Ահա հարցը, որ Պարոյր Սեւակ կը դնէ (2)_____ մէջ: Մարդուն, մարդկային արժէքներու հանդէպ խոր յարգանքէ, ու անոնց համար ծանր մտահոգութենէ բխող (3)_____ մը: Այնքան բնական ու (4)_____ բանաստեղծը ուղղակի <<կը խօսի>> համակարգիչներուն: Կողմնակի կ'արտայայտէ իր թերահաւատութիւնը՝ (5)_____ դարձուածքով մը. << Կը հաշուէք հա՛ կը հաշուէք,- կ'ըսէ ան,- իսկ գիտէ՞ք հաշուել, թէ. . . >> ու անոնց <<կ'առաջարկէ>> դժուար գործ մը՝ ճշդել մարդկային բաներու արժէքը, ուրիշ խօսքով՝ ծառայել մարդուն եւ մարդկայինին: Մինչդեռ անոնք կը ծառայեն (6)_____ մարդկութեան մը նեղ շահերուն, իշխելու (7)_____, սխալ ու յաճախ վնասակար ծրագիրներուն. . . Եւ ալ յստակ կ'երեւի Սեւակի (8)_____ :- Մեքենաներ եւ արհեստագիտութիւն արժէք պիտի ունենային միայն եթէ, փոխանակ վնասելու, նպաստէին մարդկային (9)_____, Մարդու ինքնաստեղծումին. . .

* * *

Իմ սիրելի ազգ, քսան-երեսուն տարուց ավելի է որ սիրտս կրակ է ընկել, այրում է: Ամեն օր մտածում էի մեր կորցրած փառքն ու մեծութիւնը, մեր հիանալի թագաւորաց, իշխանաց գործքը, մեր սուրբ աշխարհի սքանչելիքը, մեր ընտիր ազգի արած աննման քաջութիւնները:

Մասիսը առաջիս կանգնած միշտ՝ մատով ցոյց էր տալիս, թէ ի՞նչ աշխարհքի ծնունդ էմ ես. երազում թէ արթուն՝ դրախտը միշտ մեր Երկրի անունն էր առաջս բերում: Հայկ, Վարդան, Տիգրան, Լուսաւորիչ՝ քնած տեղս էլ ինձ ասում էին՝ ես իրանց որդին եմ: Եւրոպա թէ Ասիա՝ ինձ անդադար ձէն էին տալիս, թէ Հայկայ գաւազն եմ ես, Նոյեան թոռը, Էջմիածնայ որդին, դրախտի բնակիչը:

Ով մէկ լեզու գիտի, ես մէկ-քանիսը գիտեմ. ի՞նչ գիրք ասես՝ չեմ սկսել թարգմանել ու կիսատ թողել. գրաբար շարադրութիւն՝ Էնքան եմ գլխիցս դուրս տուել՝ որ մէկ մեծ գիրք էլ է՛ն կը դառնայ. . .

Միտք էի անում, որ թէ կտրիճ մարդ ասես՝ մեր միջումը հազարաւորներն են Էլել ու Էս օր էլ կան. թէ խելօք խօսք ասես, մեր պառաւներն էլ հազարը գիտեն: Թէ աղ ու հաց ասես, սեր, բարեկամութիւն, քաջութիւն, երեւելի անձինք - մեր գեղըցոց սիրտն էլ լիքն է Էսպէս մտքերով: Առակ, հեքիաթ, սուր-սուր խօսքեր՝ հօ՛ Էն յետին ռամիկ մարդը՝ մէկի տեղակ հազարը կ՛ասի:

<<ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵՉՈՒԻ ՉԷՆՔԸ>> /հատուած/ Խաչատուր Աբովեան

Ա- Գրութեան առաջին մասը կարդալով գրեցէք թէ հայութիւնը 19 թդ դարուն ինչպիսի՞ յարաբերութիւն ունէր գրաբարի հետ: / 6 նիշ/

Բ- Գրեցէք երկու (2) փաստ որ կ՛իմանաք այս գրութեան սկիզբը, Խաչատուր Աբովեանի մասին: /6 նիշ/

Գ- Ի՞նչ է Խաչատուր Աբովեանի կարծիքը ընդհանրապէս լեզուներու իմացութեան մասին: Հատուածէն գտէք եւ գրեցէք նաեւ խօսքը, որ կը հաստատէ ձեր պատասխանը: / 6 նիշ/

Դ- Դուք ինչպէ՞ս կրնաք բացատրել տրուած վերնագիրը: Մայրենի լեզուն կարեւո՞ր է սորվին ձեր տարիքի աշակերտներ: Բացատրեցէք ձեր պատասխանը: /60 բառի շուրջ/ / 9 նիշ/

Ե- Հետեւեալ նախադասութիւններուն մէջ ընդգծուած բայերը գրեցէք Անցեալ Կատարեալ ժամանակով: / 3 նիշ/

— Որոշ յառաջադէմ մտաւորականներ կը շեշտէին իսուակցական լեզուով գրելու կարիքը:

— Խաչատուր Աբովեան կը սիրէր ժողովուրդի մշակոյթը:

— Ան երկար ատեն կը վարանէր այդ ուղղութեամբ քայլ մը առնելու:

3 ՇԱՐԱԴՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ (40 նիշ)

Ա- Այս տարի ձեր նոր դպրոցին մէջ առիթ ունեցաք հետեւելու Հայերէն լեզուի դասերու: Ձեզի համար ինչպիսի՞ նշանակութիւն ունեցան Հայերէնի դասերը: Գրեցէք ձեր մտածումները եւ զգացումները այս մասին: (140 բառ) /20 նիշ /

Բ- Ներկայացուցէք անձ մը որ ունեցած է կարեւոր դերակատարութիւն ձեր կեանքին մէջ: Ինչպե՞ս կը բացատրէք անոր դերակատարութիւնը: (140 բառ) /20 նիշ /

Ուշադրութիւն դարձուցէք ուղղագրութեան եւ ձեռագիրին մաքրութեան:

ՅԱԶՈՂՈՒԹԻՒՆ

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ